

A hétéves gyerek végigdolgozta életének hosszú nyári napját, nála is kisebb két öccséről gondoskodott. A legkisebbet, hűgát még anyja maga dajkálta, a legnagyobb hétéves fiú egy kis haladékot kapott. De tudta, hogy hamarosan

86 Andrej Platonov

SZEMJON

(Történet a régi időkből)

a hűga is az ő keze alá kerül, mert anyjának megint dagadt a hasa, bár azt mondta, csak az evéstől. A hétéves Szemjon Ponomarjov szülei jólelkű emberek voltak, ezért anyja folyton szült, amint kitelt az egyik gyerek szoptatási

ideje, máris másikat fogant.

– Hadd éljenek – mondta apja, amikor megtudta, hogy a felesége újra várandós –, minek nyuglódjenek ott?

– Papa, ők hol vannak ott? – kérdezte Szemjon. – Halottak ott?

– Mi mások lennének? – mondta apja. – Ha nem élnek velünk, akkor halottak.

– És rossz ott nekik? – érdeklődött Szemjon.

– Látod, hogy mind ide furakodik, hát akkor rossz nekik – közölte apja.

– Velünk rossz nekik, nagy vagy, ezt magadtól is tudod, de ott még rosszabb...

– Nem jó nálunk – mondta azt anya, és vászonba tekert kenyérbelet dugott a legkisebb lányka szájába. – Jaj de nem jó...

Az apa szelíden, erős tekintettel nézett az anyára.

– Nem baj. Hadd nőjenek, ha nem élnek, még rosszabb nekik.

Szemjon születése után csak három-négy évig pihent és élt csecsemőként, aztán már nem volt erre ideje. Apja egy kosárból és vaskerekekből kis talyigát készített, anyja pedig meghagyta Szemjonnak, tologassa benne az udvaron az öccsét, amíg ő ebédet főz. Nappal a kicsi aludt, de hamar felébredt és sírt, és akkor megint körbe kellett tologatni az udvaron, el a fészker mellett, aztán a budihoz, a kertkapuhoz, az oldalépület mellett, a sövény mentén, az utcai kapu előtt és megint a fészkerhez. Később, amikor Szemjonnak még egy öccse született és kicsit megnőtt, akkor már egyszerre kettőt ültetett a talyigába, és addig tologatta őket körben az udvaron, amíg bele nem fáradt. Amikor elfáradt, az ablakon keresztül kenyeret kért anyjától, kapott egy darabkát, aztán újra szorgalmasan nekifeszült a talyigának, és tolta maga előtt, belefásulva a hosszú utazásba az udvaron a szalmaszálak, szemét, kavicsok és gyér fűszálak között. Álmos szemmel nézett le rájuk és suttogott velük erről-arról, vagy arra gondolt az eszével, hogy azok is olyanok, mint ő, és nem kell bánkódnia, hiszen azok is hallgatnak, nem bánkódnak – se a szalmaszálak,

se a fű. Szemjon néha az öccseihez is beszélt a talyigában, de azok alig értették és sírni szerettek. Ha sokáig sírtak, Szemjon megbüntette őket, kaptak a fejükre, de csak néha. Láta Szemjon, hogy a testvérei szájalmasak, talán félelmükben sírnak, nehogy visszakergessék őket oda, ahol halottak voltak, amikor még nem születtek meg. „Hadd éljenek” – nyugodott bele Szemjon is. Időnként az ablakon beszólt anyjának: 87

– Mama, elég?

– Nem, nem, toligáld még! – felelte anyja a szobából. Bent főzött, etette és ringatta az utolsó kislányt, mosott, stoppolt, foltozta a fehérenműt, mosta a padlót, kuporgatta a szegényes pénzt, mintha sok lenne, karjában a kislánnyal maga ment fáért a raktár mellé, ahol a muzsikok szállítás közben el-elhullatták a szekérről, aztán nem szedték föl, hogy ne fáraszák a lovakat, hiszen a fa másé, a ló meg az övék.

Szemjon apja kovács volt, a kovácsműhelyben dolgozott az országútnál, amelyik Moszkváig ment ezer versztát és még tovább. Apja otthon csak aludt, reggel elsőnek ébredt, fogott egy kenyérvéget és elment. Este pedig, télen és nyáron, már sötétben jött meg, és ritkán érte ébren legidősebb fiát, Szemjont. Lefekvés előtt általában négykézláb mászkált alvó gyerekei között a padlón, rongyos gúnyákkal takargatta őket, megsimogatta a fejüket. Nem tudta kifejezni, hogy szereti őket, hogy sajnálja őket, mintha bocsánatot kért volna tőlük a szegény életért. Aztán az apa lefeküdt az anya mellé, aki egy sorban feküdt a gyerekekkel a padlón, zsibbadt, hideg lábát az asszony meleg lábára tette és elaludt.

A gyerekek reggel, amint felébredtek, sírni kezdtek, éhesek és szomjasak voltak, ezen kívül furcsa volt és szokatlan, hogy élnek, testükben folyton fájt valami, mert még nem csontosodott meg. Csak Szemjon nem sírt, némán tűrte az éhezést, előbb a testvéreiről gondoskodott, és csak aztán ette meg anyjával együtt, ami megmaradt a kisebbek után, vagy ami véletlenül megromlott vagy megrohadt, hogy ne dobják ki hiába. Az anyja már régóta élt, ő már nem nagyon kínlódott az éhségtől, de Szemjon egészen ebédig gyötrődött. Tologatta öccseit a talyigában, szomorkodott, mert sajgott a szíve az éhségtől, sírt és halkan nyüszített, hogy ne gondoljon semmire. Öccsei csak nézték a talyigából és ők is kiabálni kezdtek félelmükben, ha már a bátyjuk fél valamitől. Akkor Szemjon a kidobott hamuból faszéndarabkákat kotort elő, vagy az oldalépület faláról lekapart egy kis meszet és odaadta nekik, és amikor szopogatni kezdték és nyeldekelték a szenet, mohóságukban abbahagyták a kiabálást. Szemjon pedig betolta öccseit a talyigával a fészker mögé, ahol a tyúkól, a sövény és a fal között lapu nőtt a bádoglemezek és szemét között, és kiment az utcára. Idegen házak között ment, tekintetével kutatva, hol mi hever a földön. Legjobban almacsutkát vagy répavéget szeretett találni. Amikor rátalált

egyre és ette, szíve olvadozott az örömtől, nevetett, és szaladt vissza mielőbb az öccseihez, mert távollétében kimászhattak a talyigából, és örökre elveszhetnek volna, jó ég tudja hová. Futtában Szemjon felemelte az inge alját és meg-
88 nézte a hasát, úgy tűnt neki, hogy ott tőle külön él valaki, aki hol kínozza, hol örömet okoz neki, de jobb lenne, ha senki nem lenne ott, jobb lenne egyedül és kínok nélkül élni.

Öccsei tényleg kimásztak egyedül a talyigából, egyik csak mászni tudott, a másik már járt egy kicsit. A járó nem tudott messzire elmenni, az útjába akadó tárgyak bántották, hol a homlokát, hol az oldalát vagy a hasát ütötték, a fájdalomtól hamarosan elesett és sírt. A kisebbik, Petyka viszont, aki kúszott, veszélyes volt, még puha és csecsemősen dundi volt, lassan kúszott, az útjába akadó tárgyak nem nagyon bántották, ezért lassú menetben el tudott mászni, át a sövény közti réseken, eltűnt a fűben, távoli, idegen udvarok bokraiban vagy egy kutyaólban elaludt.

Szemjon visszagyűjtötte öccseit a talyigába, és újra tologatta a földön, mesélt neki arról, hogy milyen esők és villámok vannak a világon, micsoda tornyok állnak a városban, ahol gazdagok laknak – ő már sokat élt és mindent látott. Van neki egy vasháza az erdő szélén, éjszaka oda szokott járni, hogy egyedül éljen szörnyen, mert a farkasok királyaként dolgozik. Öccsei féltek, ahogy hallgatták, de elhitték, a kisebbik, Petyka, nem sokat értett, de akkor is félt. Maga Szemjon is érdeklődve figyelte a saját meséjét, és ugyan nem volt igaziból vasháza és nem szolgált éjjelente a farkasok királyként, de tényleg boldoggá tette a saját képzelete.

Szemjonra úgy néztek öccsei, tátott szájjal, hogy még pislogni is elefejtettek, mint egy felsőbbrendű, borzasztó emberre, nekik nem volt semmi elmesélnivalójuk, alig tudtak pár szót, ezért amikor őt hallgatták, nem is emlékeztek magukra.

De Szemjon hirtelen megsajnálta öccseit, arra sem volt még elég eszük, hogy jónak képzeljék magukat, még nem tanulták meg szeretni a saját életüket. A gyerekek bizalommal és szegény módjára néztek a bátyjukra, szemükben nem volt édes öröm, kitalált gondolat vagy büszkeség, mindegy volt nekik, hol zajlik a boldogság, belül vagy kívül, csak az volt fontos, hogy létezzen, hogy ne kelljen kételkedni benne.

– Nem dolgozom, nem vagyok király, csak úgy mondtam – mondta Szemjon szomorúan. – Akkor pénzt vagy húst hoznék haza, mert nagy a szűkség a házban, semmi sincs elég...

– Akkor menj és lopj húst, és add a mamának – tanácsolta a Szemjon utáni ötéves Zahar. – A mamának fáj a feje a gondoktól, ő mondta nekem – jutott eszébe.

Zahar már össze tudta szedni a forgácsot a szamovár begyűjtéséhez, és ebédnél figyelt, hogy ne kapjon kevesebbet – persze a papának több jár,

mint neki, Szemjonnak csak egy picivel több, Petykának pedig a legkevesebb, ő még nem nőtt meg, még megárt neki a sok étel.

Egyszer ebéd előtt kikiabált Szemjonnak az ablakon az anyja, hogy siessen haza. Vajúdni kezdett, és elküldte Szemjont, hívja a bábaaszszonyt, Kapiskát. Szemjon rögtön meghozta kézen fogva az öregaszszonyt, ismerte már régről. Kapiskának egy szál foga volt csak fölül, azzal tartotta az alsó ajkát, hogy ne fittyedjen le, mert akkor látni lehetett az üres száj sötét üregét. Éjszaka, elalvás előtt Kapiska felkötötte az állkapcsát egy szalaggal a feje tetejéhez, különben álmában beletelepedtek a legyek, meleg helyet keresve. Kapiska arca már kezdett olyan lenni, mint egy muzsiké, meg is zöldült az öregségtől, és alighanem a gonoszagtól is, az ajka fölött pedig szürke bajuszka nőtt. Olyan keszeg volt az öregasszony, hogy Szemjon, ahogy kézen fogva vezette, hallotta benne, hogy valami zörög és nyikorog, biztos az erei súrolták a csontjait.

Kapiska elvette az anyától és odaadta Szemjonnak a legkisebb, karon ülő kislányka-húgát, és azt mondta, hogy sokáig ne jöjjön haza. Szemjon beültette a húgát a két öccse közé a talyigába, megmondta nekik, hogy az anyjuk újra szül, és most még rosszabbul fognak élni. Elvitte a gyerekeket a tyúkól mögé, ahol csönd volt, és mind elaludtak, mert már elmúlt dél. Ideje lett volna enni, de az anyjuk lebetegedett. Szemjon ringatta a gyerekeket, hogy mélyebben elaludjanak, aztán hazament és elbújt a tornácon a sötétbe. Hallani akarta, hogyan születnek az emberek, mitől élnek, és remegett bánatában és félelmében. Anyja a szobában hol kiabált, hol nyögött, hol suttogott valamit. Kapiska edényekkel zörgött, vásznat tépett csíkokra, gazdálkodott a szokásos háztartási munkában.

– Ne sírj, ne búsulj, jányom – mondta Kapiska Szemjon anyjának. – Lefekszek melléd, hátha megkönnyebbedsz.

Kapiska nyögdecsejt egy kicsit, aztán csönd lett a szobában. Az vénasszony biztos lefeküdt az anyja mellé a padlóra terített paplanra. Csak azt lehetett hallani, hogy az anyja szaporán és nehezen lélegzett, mintha sietne, hogy túljusson a szenvedésén.

– Nehéz neked, de milyen lehet neki? – mondta Kapiska.

– Kinek, anyó? – kérdezte az anyja gyorsan, hogy el ne sírja magát a fájdalomtól.

– Hát annak, aki születik! – mondta Kapiska. – Hiszen most megy bele a lélek, oda, ahol a legszűkebb, a kis test közepébe, mászik belé, szorongatja az összes ereit, felhúzza magára... te pedig szépen megszülsz, magadhoz térsz, és aztán újra megfogansz, mi máshoz kezdenél?

– Nem fogok többet szülni – mondta kínlódva az anya.

– Még hogy nem fogsz! Csak el ne higgyem. Hát, jányom, ha nem fogsz szülni, megsavanyodsz, elrohadsz, megpenészedsz, azt se fogod tudni, miért volt az élet, meggonoszulsz... Jobb kínlódni, és tudni, hogy élni fogsz.

– Az anya újra felnyögött.

90

– Megint fáj? – mondta Kapiska. – Csak lélegezz, lélegezz, fúj-jad szorgosan. Csináljuk együtt, én is szülni fogok.

A vénasszony nyöszörögni kezdett, fújtatott, túltett az anyán is, hogy megvigasztalja a szülésben, és legalább a megjátázzással magára vegye kínjainak egy részét.

Szemjon már meggémbereedett a várakozásban és a bánattól, a szobából valami savanyú szag jött, mintha sárga lett volna. A kisfiú ült és félt. A távolban a tyúkól mögött hirtelen üvölteni kezdett Nyuska, a legkisebb lány, lehet, hogy kiesett a talyigából a fejére. De egyszerre csak megszakadt, mintha nem is lett volna, csak képzelte volna. Szemjon odarohant, hogy ellenőrizze a gyerekeket. A talyiga mélyén csak a kisebb fiú, Petyka aludt, Zaharka és Nyuska pedig már kimásztak onnan valahová, Zahar biztos kiszedte a hűgát, mert az magától nem mert volna kimászni. Szemjon körülnézett és meghalotta, hogy Zaharka valakinek azt mondja: „Te disznó, te meg minek születtél!” Szemjon belépett a tyúkólba. A sötétben, az üres ülőrudak alatt Zaharka a hűga hasán ült és két kézzel fojtogatta. A kislány a hátán feküdt alatta és próbált lélegezni, meztelen lábával kapálózott a tyúkól mocskos földjén, hogy segítsen magán. Vörösre kisírt szemmel némán és már egykedvűen nézett Zaharka arcába, pufók keze bátyjának fojtogató kezébe akaszkodott. Szemjon hátulról ököllel Zaharka jobb állkapcsára ütött. Zaharka lefordult a hűgáról és beütötte bal halántékát a tyúkól falán a sarokkőnek, még csak nem is sírt, azonnal elvesztette az eszméletét a fájdalomtól. Szemjon még néhányszor megütötte, ahol érte, de hamarosan észbe kapott, abbahagyta és maga is sírni kezdett. A hűga már felvidámodott, négykézláb odamászott hozzá, és várta, hogy a bátyja odafigyeljen rá. Szemjon felvette, megnyálazott tenyerével megtörölgette a kislány kisírt szemét, aztán kivitte a talyigába, ringatta egy kicsit, és a hűga engedelmesen, ijedten elaludt a legkisebb bátyja mellett.

Zaharka saját lábán jött ki a tyúkólból, bal orcájára rászáradt a vér, de már nem haragudott. „Jól van – mondta Szemjonnak –, ha nagy leszek, majd visszaadom.” Azzal lefeküdt a földre a talyiga mellé és elaludt, mert tudta, hogy az anyja újra szül és nem csinált ebédet. Szemjon is lefeküdt a talyiga árnyékába és elaludt, amíg a lemenő nap nem sütött a szemébe.

De van az életben olyan idő, amikor nem kerülheti el az ember a boldogságát. Ezt a boldogságot nem a jószág hozza és nem is más emberek, hanem a növekvő szív ereje, a test mélyéről jön, amelyet saját melege és saját értelme melegít. Ott bent az emberben, függetlenül a sorsától és a szenvedések ellenére, néha magától születik valami, az öröm öntudatlan hangulata,

csak általában gyenge és hamar kihuny, amikor az ember észbe kap és nekilát közvetlen dolgainak. Szemjon gyakran ébredt ilyen véletlen boldogsággal, aztán elgondolkozott és elfelejtette, hogy jó élnie.

Este megjött az apja és nekiállt kását főzni a vaslábasban. Az anya már megszülte a kislányt és erőltlenül aludt. Kapiska kívárta a kását, evett a családdal és kezdte mondogatni az apának, hogy adjon neki pénzt, mert szeretne tovább élni, de nincs miből. Az apa adott neki negyven kopeket, Kapiska bekötötte a kendője sarkába és hazament aludni.

Másnap az apa elment dolgozni, de az anya nem tudott fölkelni. Így Szemjon egyedül vitte az egész háztartást.

Először a talyigával hozott két vödör vizet a tározóból, aztán megmosta, felöltöztette és megetette a gyerekeket. Ezen kívül ki kellett takarítani, híg kását főzni az anyjának, kenyeret és tejet venni, figyelni az öccseire, hogy ne tűnjenek el valahová, ne essenek bele a budiba vagy ne gyújtsák föl a házat. Az anya némán, gyöngén figyelte Szemjont, ahogy gondoskodott és dolgozott. Az újszülött kislány mellé fektetett és már szopott a melléből.

Délben Szemjon minden gyereknek adott kenyeret és tejet, anyjának kását és a gyerekek lefeküdtek. Szemjon már arra kezdett gondolni, mit ad este enni a családnak, mert ebédre minden elfogyott, nem volt se maradék, se tartalék. Elmosogatott és elment a háztulajdonoshoz, hogy kölcsönkérjen kenyeret és kölest.

– Lehet, hogy nem is adjátok meg – mondta a háztulajdonos, volt neki negyven gyeszjatyina földje, bérbe adta a parasztnak, ő maga meg semmit nem dolgozott, csak hevert a díványon vagy a padon és kalendáriumot olvasgatott. Szemjon már régen el akarta tőle kérni, hogy megnézegebbe benne a képeket, de nem merte.

– Megadjuk – mondta Szemjon. – Apa kap fizetést és elhozom.

A háztulajdonos adott egy font kenyeret és öntött kölest a fiú felhajtott ingébe.

– Figyelj oda, hogy a pereputtyod ne rondítsa össze az udvart – mondta.

– Zaharka tegnap három helyre is odapiszkított, menj és takarítsd föl.

– Rögtön megyek és feltakarítom – ígérte meg Szemjon. – Kicsik még, nem értik, mit csinálnak.

– Majd ha meglátom, jól fejbe verem, rögtön megérti.

– Inkább ne üsse meg – kérte Szemjon –, különben felgyújtom éjjel a házat.

– Te kis rohadék – mondta a gazda, de Szemjon már messze járt a kenyérral és kölessel.

A gyerekeket nyári napja hosszan és nehezen telt, amíg jól nem lakott minden madár, veréb és tyúk, és amíg már el nem csendesedtek és aludni

nem tértek, és amíg az ég szürkülni nem kezdett és hallani lehetett, hogy az országúton mennek a falu felé a szekerek, kalapálnak az út menti műhelyben a kovácsok.

92 Szemjon családjában még mindenki aludt, az anya és az összes gyerek is, csak ő ült a ládán és várta, ki ébred fel. Nem szokott hozzá, hogy egyedül és szabadon éljen, gyúlt benne a szomorúság, a szíve újabb gondokat akart. Lassan leragadt a szeme, letette a fejét a ládára, valamit meg akart jegyezni, de mindent elfelejtett és elaludt.

Az anyák azonban keveset alszanak, Szemjon anyja is hamarosan kinyitotta a szemét.

– Szemjon! – szólt rá. – Fűtsd be a tűzhelyet, tedd föl a vaslábast a vízzel, fürdesd meg a kicsiket!

Szemjon azonnal felpattant a ládáról, de még nem pihente ki magát, nem melegedett meg álmában, és most reszketett a gyengeségtől.

– Rosszul vagyok – mondta az anyja –, menj el apádért, jöjjön haza korábban.

– Mátis – mondta Szemjon. – Mama, ne szülj több gyereket, elfáradtam.

– Nem fogok – felelte az anyja. Ott feküdt a paplanon és alig lélegzett, a szülés kimerítette. Az új kislány mélyen aludt mellette, és nem értette, hogy már él. Szemjon csodálkozva nézte a legkisebb hűgát, alig született meg, még semmit nem látott, állandóan alszik, és nem akar felébredni, mintha nem lenne érdekes neki az élet.

– Szemjon, tedd ide a kezed, nézd, milyen hideg vagyok – mondta az anya. – Ha meghalok, neveld föl helyettem a gyerekeket, apádnak nincs ideje, pénzt keres...

Szemjon lefeküdt anyja mellé és homlokára tette a kezét, hideg volt és nyirkos, az orra elvékonyodott és a szeme kifehéredett.

– Minden leszakadt bennem, olyan mintha üres lennék – mondta az anyja. – Te vagy a legidősebb, vigyázz a testvéreidre, talán ember lesz belőlük, ha felnőnek...

Az anya átfogta Szemjon fejét és azt mondta:

– Eridj apádért.

Szemjon elment az apjáért, de az nem tudott azonnal jönni, meg kellett még vasalnia három szekérekereket, a gazda várta a munkát. „Kibirja, nem hal meg – mondta a kovácsműhely tulajdonosa –, a feleségek mifelénk minden hónapban azt mondják, hogy rögtön meghalnak.” Szemjon hazament, felélesztette a tüzet a tűzhely elején, rátette a tűzlábat és fölrakta a kölest főni vacsorára. A kicsik is felébredtek, Zaharka forgácsot dobált a tűzre, hogy gyorsabban és finomabbra főjön a köles, Petyka pedig odamászott az anyja mellé és hosszan nézte és tapogatta az arcát, mintha ellenőrizte volna, hogy még él, csak beteg és sír.

Az apa csak akkor jött haza, amikor sötét lett, mint mindig. Megette, amit Szemjon félretett neki a gyerekektől, és lefeküdt az anya mellé aludni. Szemjon még ébren volt, látta, ahogy apja óvatosan átöleli anyját, megcsókolja az arcát, az anyja pedig felé fordult, és összekuporodott, mint egy gyerek, kicsire összehúzva hűlő, kiüresedett testét. Kisvártatva 93 apja fölkelt és kiment, behozta a kamrából a régi, nagy csergét és betakarta vele az anya egyre hűlő testét. Az új kislányt átrakta maga mellé, mert az anya már nem tudott volna vele foglalkozni, ha felsírt volna éjszaka. Szemjon egész éjszaka virrasztani akart, mert félt, hogy anyja meghal, vagy apja véletlen agyonnyomja álmában a kicsi lányt, de a szeme magától becsukódott, és csak reggel nyitotta ki, amikor rámászott Zaharka és az ujját a fülébe dugta.

Apja a szobában járkált és karján ringatta a síró újszülött kislányt. Az anya most is ott feküdt a paplanon, a takaró és a nagy cserge alatt. Még a feje is be volt takarva és nem kelt föl.

Szemjon odament hozzá, hogy megnézzé és megkérdezze, mit kell csinálnia reggel, mit főzzen a kicsiknek és hol kérjen kölcsön, amíg apja fizetést nem kap.

– Nem kell kitakarni – szólt rá Szemjonra az apja –, hajnalban meghalt. Eridj, hívd el Kapiskát.

– Kapiskát minek? – kérdezte Szemjon.

– Hogy nálunk lakjon. Majd vigyáz a gyerekekre és főz. Már öreg asszony.

– Minek nekünk Kapiska! – mondta Szemjon.

– Öreg varangy! – mondta Zaharka. – Sokat fog zabálni, nekünk sincs elég.

Szemjon átvette apjától az új hűgát. Petyka és a másik húga (most már idősebb húga) a padlón ültek és némán játszottak egymással, szemétből és a rongyfoszlányokból csináltak dolgokat és gazdagságot maguknak.

– Hogy fogunk most élni! – mondta Szemjon és panaszosan összeráncolta a homlokát, bánata lassú forró hullámban emelkedett fölfelé a szívéből a torkába, de még nem jutott el a könnyekig. – Mivel etessük a szopóست, ő is meg fog így halni...

– Még kicsi – mondta az apja –, még nem élt, nem szokta meg, semmit sem tud. El kell majd temetni a mamával együtt.

Szemjon elringatta karján a síró új kislányt, aki elaludt és elhallgatott. Kis időre letette az anyja lábához, a paplanra.

– Apa, mennyibe került egy kecske? – kérdezte Szemjon.

– Biztos nem drága, nem tudom.

– Vegyél nekünk egyet fizetéskor – kérte Szemjon. – Zaharka majd le-gelteti kint a réten, este pedig tejet fejek belőle, felforralom, és mi magunk

fogjuk feltáplálni a kislányt, a mama nélkül. Cucliból etetjük majd, veszünk egy cuclit és ráteszünk egy halhólyagot. Csak majd mondd meg Zaharkának, hogy ne szopjon a kecskéből a réten, mert szeret ravaszkodni.

– Nem fogok a kecskéből szopni semmit – ígérte Zaharka. –

94 Nem édes a teje, a mama egyszer régen adott nekem.

Az apa hallgatott. Nézte az összes gyerekét, a halott feleségét, akit egész éjszaka melegített, mégsem tudta felmelegíteni és most megdermedt, és nem tudta a kovács, mire gondoljon, hogy könnyítsen a lelkén.

– Mama kell nekik, nem kecske. Csak te vagy egyedül a legnagyobb, Szemjon, de ők mind nagyon kicsik még...

Szemjon egy szál ingben volt, mert még nem jutott hozzá, hogy nadrágot húzzon, mióta felébredt. Felnézett az apjára és azt mondta:

– Leszek én a mamájuk, nincs más.

Az apa nem mondott semmit legidősebb fiának. Akkor Szemjon fogta a székről a mama ruháját, egy pongyolát, és belebújt, a fején keresztül felhúzta. Hosszú volt neki, de magára igazgatta, és azt mondta:

– Nem baj, levágom és felhajtom.

A halott anya sovány volt, ráillett volna Szemjonra a ruhája, ha nem lett volna hosszú. Az apa nézte legidősebb fiát: „már elmúlt hét éves”, gondolta.

A ruhában és szomorú gyerekarcával Szemjon éppen annyira látszott fiúnak, mint lánynak, egyre megy. Ha kicsit megnő, lehet lánynak nézni, és az már nő, majdnem mama.

– Zaharka, eridj az udvarra, tologasd a talyigában Petykát és Nyuskát, hogy ne kérjenek enni – mondta Szemjon a mama pongyolájában. – Majd szölok, ha bejöhettek. Nekünk sok dolgunk van a papával.

– Az utcán lánynak fognak csúfolni a gyerekek! – nevetett Zaharka. – Kis pisis vagy most, nem fiú.

Szemjon fogta a söprűt és takarítani kezdett a paplan körül, ahol az anya feküdt.

– Hadd csúfoljanak, majd megunják, én meg úgyis megszokom, hogy lány vagyok. Eridj, itt csak láb alatt vagy, rakd be a gyerekeket a talyigába, különben megseprűzlek.

Zaharka hívta Petykát, az mászott utána az udvar felé, Nyuskát meg a karjára vette, alig bírta el.

Az apa a falnál állt és némán sírt. Amikor Szemjon végzett a takarítással, odament hozzá.

– Papa, gyere, takarjuk ki a mamát, először meg kell mosdatni... majd aztán sírsz, és én is fogok, nekem is kell... majd együtt.

Folyóiratunk a
NEMZETI KULTURÁLIS ALAPPROGRAM
anyagi támogatásával jelenik meg. Terjeszti a Budapesti,
a Nemzeti és a Vidéki HIRKER RT.
és alternatív terjesztők

Szerkesztők

JÁSZ ATTILA – Csendes Toll (főszerkesztő, kiadóvezető)
PAPP MÁTÉ (költészet rovat: mahbija@gmail.com, Zene online rovat)
REICHERT GÁBOR (kritika rovat: reichertgabor87@gmail.com)
SZÉNÁSI ZOLTÁN (főszerkesztő-helyettes, felelős szerkesztő)
SZŰCS BALÁZS PÉTER (próza rovat: szbalaazs@freemail.hu , Füstjelek online rovat)

Lapterv és műszaki szerkesztés
SELLYEI TAMÁS OTTÓ

Munkatársak

ACSAI ROLAND (Indiáner-gyermekirodalmi rovat)
BUCSI-KOVÁCS ANIKÓ
MURÁNYI SÁNDOR OLIVÉR
TURI MÁRTON
POGRÁNYI PÉTER

Tiszteletbeli munkatársak

BUJI FERENC
CSEKE ÁKOS
MONOSTORI IMRE
MUZSNAY ÁKOS
VASADI PETER

ÚJ FORRÁS

IRODALMI, MŰVÉSZETI ÉS TÁRSADALMI FOLYÓIRAT
ALAPÍTÓ A KOMÁROM-ESZTERGOM MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT
JÓZSEF ATTILA MEGYEI KÖNYVTÁRA

Megjelenik évente tízszer

Alapítva ezerkilencszázhatvankilencben
Alapító főszerkesztő: PAYER ISTVÁN

Szerkesztőség: 2890 Tata, Székely B. u. 2/A Telefon: 20/3353 626

E-mail: jasz.attila@ujforras.hu. Interneten olvasható: www.ujforras.hu

Előfizethető az Új Forrás szerkesztőségi címén. Előfizetési díj egy évre 5000 Ft.

ISSN 0133-5332

Kiadja a József Attila Megyei Könyvtár. A kiadásért felel: Új Forrás Kiadó Nonprofit Kft.
Készült a Sollers Kft. nyomdájában Tatán.